

2020

DELÅRSREGNSKAP 1. KVARTAL

- 05 HOVEDTALL
- 06 STYRETS BERETNING
- 10 RESULTATREGNSKAP
- 11 BALANSE
- 12 ENDRING I EGENKAPITAL
- 15 NOTER TIL REGNSKAPET

HOVEDTALL

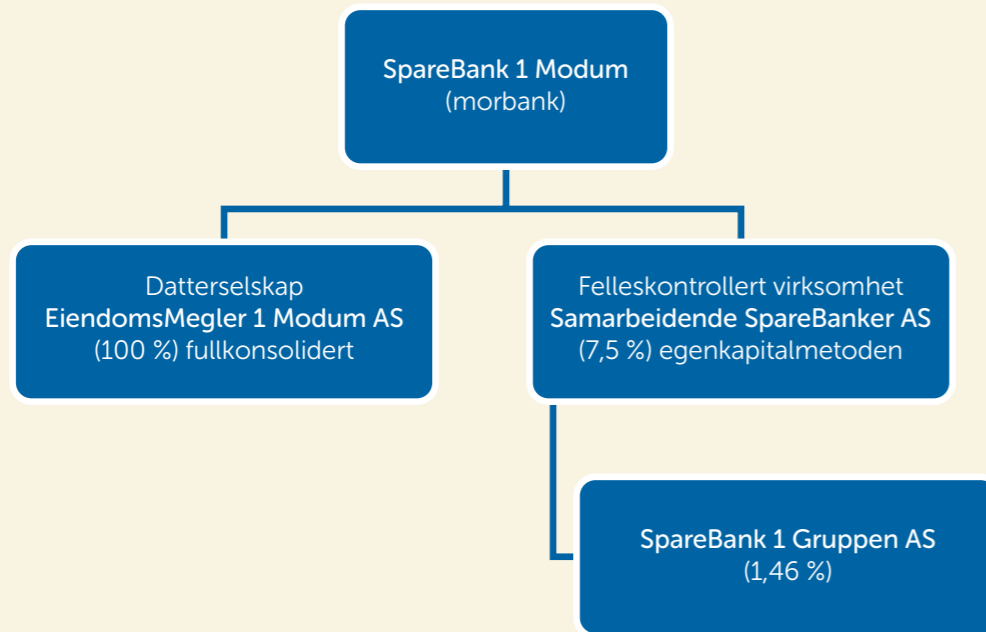
RESULTATSAMMENDRAG (hele tusen kroner)	31.03.2020	31.03.2019	Året 2019
Netto renteinntekter	46 498 1,85 %	37 695 1,61 %	169 457 1,77 %
Netto provisjons- og andre inntekter	29 551 1,17 %	22 730 0,97 %	122 623 1,28 %
Netto avkastning på finansielle investeringer	7 002 0,28 %	46 321 1,98 %	77 746 0,81 %
Sum inntekter	83 051 3,30 %	106 747 4,56 %	369 826 3,86 %
Sum driftskostnader	44 935 1,79 %	38 191 1,63 %	178 510 1,87 %
Driftsresultat før tap	38 116 1,52 %	68 556 2,93 %	191 316 2,00 %
Tap på utlån og garantier	7 698 0,31 %	992 0,04 %	6 826 0,07 %
Resultat før skatt	30 418 1,21 %	67 564 2,89 %	184 491 1,93 %
Skattekostnad	5 797 0,23 %	7 536 0,32 %	30 589 0,32 %
Periodens resultat	24 621 0,98 %	60 027 2,57 %	153 902 1,61 %
Sum øvrige resultatposter ført mot egenkapitalen	371 0,01 %		
Totalresultat	24 991 0,99 %		

NØKKELTALL

	31.03.2020	31.03.2019	Året 2019
Lønnsomhet			
Egenkapitalavkastning (totalresultat)	7,4 %	23,6 %	12,1 %
Kostnadsprosent (morbank)	62,3 %	47,8 %	35,0 %
Kostnadsprosent (konsern)	54,1 %	35,8 %	48,3 %
Balansetall			
Brutto utlån til kunder	8 423 891	8 008 820	8 609 362
Brutto utlån til kunder inkl. overført til kredittforetak	12 917 250	11 681 819	12 611 030
Innskudd fra kunder	6 873 638	6 254 055	6 457 480
Innskuddsdekning	81,6 %	78,1 %	75,0 %
Utlånsvekst siste 12 måneder	5,2 %	11,4 %	7,6 %
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. overført til kredittforetak	10,6 %	12,5 %	9,6 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	9,9 %	8,9 %	5,7 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	10 068 651	9 355 151	9 568 714
Forvaltningskapital	10 584 262	9 553 041	9 980 167
Forvaltningskapital inkl. overført kredittforetak	15 077 621	13 226 040	13 981 835
Tap og mislighold i % av brutto utlån			
Tapsprosent utlån	0,2 %	0,0 %	0,1 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,4 %	0,2 %	0,2 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,2 %	0,2 %	0,1 %
Soliditet (forholdsmessig konsolidert)			
Kapitaldekningsprosent	20,1 %	17,9 %	21,3 %
Kjernekapitaldekningsprosent	18,3 %	16,2 %	19,5 %
Ren kjernekapitalprosent	17,9 %	15,9 %	19,1 %
Ren kjernekapitalprosent Morbank	18,5 %	18,5 %	19,5 %
Netto ansvarlig kapital	1 389 376	1 230 389	1 408 708
Kjernekapital	1 269 047	1 113 466	1 288 425
Ren kjernekapital	1 242 284	1 089 867	1 261 720
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	7,9 %	9,2 %	10,5 %
Kontor og bemanning			
Antall kontor	4	5	4
Antall årsverk	90,0	81,0	90,0

Styrets beretning

Konsernet SpareBank 1 Modum omfatter pr 31.03.2020 morbanken, et datterselskap og en felleskontrollert virksomhet.

Endringer i årsregnskapsforskriften for unoterte banker

Finansdepartementet har fastsatt endringer i årsregnskapsforskriften for unoterte banker. Fra 1. januar 2020 skal IFRS gjelde direkte for unoterte banker, med unntak av forenklinger regulert gjennom årsregnskapsforskriften. 1. kvartal 2020 er første rapportering som SpareBank 1 Modum anvender den endrede årsregnskapsforskriften. SpareBank 1 Modum har benyttet seg av overgangsreglene i forskriften og effektene av overgangen til ny årsregnskapsforskrift på bankens egenkapital er ført mot egenkapitalen pr 01.01.2020. Sammenligningstall er ikke utarbeidet. Jfr. note 5 for ytterligere informasjon om effekter av endringen

Hovedtrekk første kvartal:

- God og effektiv bankdrift; god inntjening som følge av utlansvekst og stabile renteinntekter fra utlån.
- Økte provisjonsinntekter

- God utlansvekst til både personmarkedskunder og bedriftsmarkedskunder
- God soliditet
- Utbruddet av koronaviruset og delvis nedstenging av samfunnet har ført til høyere nedskrivninger på utlån og negativ verdiendring på bankens finansielle investeringer målt til virkelig verdi

Etterfølgende kommentarer og tallstørrelser refererer seg til konsernet dersom annet ikke eksplisitt fremgår. Tall i parentes angir konserntall pr. 31.03.19.

Nøkkeltall pr 31.03.20;

- Resultat før skatt: 30,4 mill. kr (67,6 mill. kr)
- Forvaltningskapital: 10 574,1 mill. kr (9 533,0 mill. kr)
- Forvaltningskapital inkl. SpareBank 1 Boligkreditt AS: 15 077,6 mill. kr (13 226,0 mill. kr)
- 12 mnd. vekst i utlån inkl. overført til SpareBank1 Boligkreditt AS: 10,6 % (12,5 %)
- 12 mnd. vekst i innskudd: 9,9 % (8,9 %)
- Rentenetto: 1,85 % (1,61 %)

- Egenkapitalavkastning etter skatt: 7,4 % (23,6 %)
- Kostnadsprosent konsern (ekskl. verdiendringer): 47,3 % (38,4 %)
- Kostnadsprosent morbank (ekskl. verdiendringer): 51,1 % (54,2 %)
- Ren kjernekapitaldekning morbank: 18,5 % (18,5 %)
- Ren kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidering: 17,9 % (15,9 %)

Resultatutvikling

Første kvartal 2020

Resultat før skatt for første kvartal ble på 30,4 mill. kr (67,6 mill. kr). Egenkapitalavkastningen før skatt ble på 9,0 % (23,6 %). SpareBank 1 Modum har god inntjening i første kvartal drevet av stabile renteinntekter fra utlån og effektiv drift. Nedgangen i resultat sammenlignet med 1. kvartal 2019 skyldes økte nedskrivninger på utlån og reduserte resultater fra finansielle eiendeler. Nedskrivninger på utlån er økt med 7,0 mill. kr primært på grunn av endringer i

makroøkonomiske scenarier i IFRS 9-modellen. Reduserte resultater fra finansielle eiendeler utgjør 39,3 mill. kr.

Netto renteinntekter

Koronaviruset har ikke påvirket netto renteinntekter i første kvartal. Netto renteinntekter utgjorde 46,5 mill. kr (37,7 mill. kr). Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital var 1,85 % (1,61 %). God innskudds- og utlansvekst siste 12 måneder samt økt rentemargin sammenlignet med første kvartal 2019 gir økte renteinntekter.

Rentenetto fra lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS inntektsføres som provisjonsinntekter. Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS har økt med 820,4 mill. kr fra første kvartal 2019. Disse provisjonsinntektene utgjorde 6,8 mill. kr (5,9 mill. kr) pr. 31.03.20.

Netto renteinntekter inklusiv provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS økte med 9,7 mill. kr sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Utlånsvolumet inkl. utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS har økt med 1 222,7 mill. kr tilsvarende 10,6 % siste tolv måneder. Innskuddsvolumet økte i samme periode med 619,6 mill. kr tilsvarende 9,9 %.

Banken har overført boliglån for 4 493,4 mill. kr til SpareBank 1 Boligkreditt AS (3 673,0 mill. kr). Boliglån som er godkjent for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt AS utgjorde ved slutten av perioden 2 161,1 mill. kr.

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter

Til sammen utgjorde netto provisjonsinntekter og andre inntekter 29,6 mill. kr. (22,7 mill. kr). Netto provisjonsinntekter utgjorde 17,5 mill. kr (14,6 mill. kr), en økning på 2,9 mill. kr.

Andre driftsinntekter økte med 3,9 mill. kr og skyldes økte inntekter fra datterselskapet, EiendomsMegler 1 Modum AS.

Netto resultat fra finansielle eiendeler

Netto resultat fra finansielle eiendeler utgjorde 7,0 mill. kr (46,3 mill. kr). Som følge av Koronakrisen økte kredittspreader på obligasjoner og lange renter falt kraftig i mars. Dette førte til en stor negativ verdiendring i bankens portefølje av finansielle instrumenter målt til virkelig verdi. Netto kursgevinster på bankens portefølje av finansielle instrumenter målt til virkelig verdi var negativ med 11,9 mill. kr (positive med 7,3 mill. kr). Prinsippet om å vurdere finansielle instrumenter målt til virkelig verdi medfører at bankens resultat vil kunne variere betydelig kvartalene i mellom. Inntekt fra eierinteresser er redusert med 20,1 mill. kr fra fjoråret. Inn-

tekten fra eierinteresser i 1. kvartal 2019 var påvirket av gjennomføringen av fusjonen mellom SpareBank 1 Skadeforsikring AS og DNB Skadeforsikring AS med inntektsføring på 34,2 mill. kr. I 1. kvartal 2020 er inntekten påvirket av gjennomføring av fusjonen av personrisikoproduktene med 25,5 mill. kr samt at Koronakrisen har påvirket resultatene i SpareBank 1 Gruppen sterkt negativt med betydelige forsikringsmessige avsetninger/utbetalinger på reiseforsikring og negativ finansavkastning på samtlige aktivaklasser.

Driftskostnader

Totale driftskostnader hittil i år ble 44,9 mill. kr. (38,2 mill. kr). Økningen i driftskostnadene sammenlignet med samme periode i fjor er knyttet til satsningen på eiendomsmegling og datterselskapet, EiendomsMegler 1 Modum AS. I tillegg er det økte kostnader knyttet til lønnsregulering og kostnader til sentralisert IT/utvikling. Digitalisering av banktjenester medfører at kostnadene til IT-drift og systemutvikling forventes å øke fremover, men samtidig gi effektiviseringsgevinster på sikt.

Driftskostnader i prosent av totale driftsinntekter (eksklusiv verdiendringer) utgjorde 47,3 % (38,4 %). Tilsvarende kostnadsprosent for morbanken var 51,1 % (54,2 %). Målet for konsernet er å ha en kostnadsprosent som er konkurransedyktig med andre banker det er naturlig å sammenligne seg med.

Tap og mislighold

Konsernet hadde netto tap på utlån og garantier hittil i år på 7,7 mill. kr (1,0 mill. kr). Periodens tapskostnader består av endring i individuelle nedskrivninger, netto konstaterte tap og endring i IFRS 9-avsetningene. Individuelle nedskrivninger har økt med 1,5 mill. kr, mens IFRS 9-avsetningene er økt med 5,5 mill. kr sammenlignet med fjoråret. Det vises til prinsippnoter for en detaljert beskrivelse av anvendt tapsmodell i henhold til IFRS 9. Modellen inneholder flere kritiske estimater. De viktigste er knyttet til definisjonen av vesentlig økt kredittrisiko og viktige forutsetninger i den generelle tapsmodellen. Det er som følge av Covid-19 svært utfordrende å estimere fremtidige tap. Estimaten er gjort under stor usikkerhet da utfallsrommet for øyeblikket er stort. Det er så godt det lar seg gjøre tatt hensyn til både de økonomiske konsekvensene av Covid-19, samt den positive effekten av myndighetsstiltak. Økningen i nedskrivningene er i hovedsak modelldrevet.

Netto misligholdte engasjement over 90

dager utgjorde 30,7 mill. kr (13,6 mill. kr), tilsvarende 0,4 % (0,2 %) av brutto utlån. Taps- og misligholdssituasjonen er spesifisert i note 6.

Datterselskap

SpareBank 1 Modum eier 100 % av EiendomsMegler 1 Modum AS. Datterselskapet er konsolidert i konsernregnskapet. Selskapet hadde et resultat etter skatt på 0 mill. (0,9 mill. kr). Økte driftskostnader som følge av skifte av meglersystem preger resultatet for 1. kvartal 2020.

Felles kontrollerte virksomheter

Bankens eierandel i Samarbeidende SpareBanker AS er på 7,5 % og er uendret siden i fjor. Bankkonsernet eier andeler i SpareBank 1 Gruppen AS indirekte gjennom Samarbeidende SpareBanker AS. Bokført resultat pr 31.03.2020 utgjør 17,1 mill. kr (37,1 mill. kr) hvorav 25,5 mill. kr skyldes gjennomføring av fusjonen av personrisikoproduktene 1. januar 2020, mens vår andel av resultatet i SpareBank 1 Gruppen AS utgjør - 8,7 mill. kr

Resultatet før skatt i SpareBank 1 Gruppen AS var på -941,7 mill. kr og 1 225 mill. kr la vere enn i 1. kvartal i 2019. Koronakrisen har påvirket resultatene sterkt med betydelige forsikringsmessige avsetninger/utbetalinger på reiseforsikring og negativ finansavkastning på samtlige aktivaklasser.

Grunnet omstendighetene knyttet til koronasituasjonen valgte DNB å ikke utøve opsjonen som gikk ut 31. mars 2020 for å kjøpe seg opp fra 35 % til 40 % i Fremtind AS. DNB har opplyst at de er fornøyd med samarbeidet og utviklingen i Fremtind Forsikring AS, og har interesse av å øke sin eierandel i selskapet på sikt.

Den 18. mars inngikk Helgeland Sparebank intensjonsavtale om å bli en SpareBank 1-bank gjennom oppkjøp av en eierandel på 3 % i SamSpar-selskapene Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA. Transaksjonen er verdsatt til 150 mill. kr, og SpareBank 1 Modum selger i størrelsesorden 0,3 % av sine aksjer i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA til en samlet verdi av 14,2 mill. kr. SpareBank 1 Modum vil etter dette ha en eierandel på 7,22 % i Samarbeidende Sparebanker AS som gir 1,41 % indirekte eierandel i SpareBank 1 Gruppen AS, og en eierandel i Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA på 4,68 % som gir en indirekte eierandel i SpareBank 1 Utvikling DA med 0,84 %. Gevinst fra transaksjonen er beregnet til 11,6 mill. kr. Endelig tidspunkt for gjennomføring av transaksjonen forventes å være våren 2021.

Balanseutvikling

Konsernets forvaltningskapital utgjorde 10 577,6 mill. kr, en økning på 10,8 % fra samme tidspunkt i fjor. Økningen skyldes i hovedsak vekst i utlån til kunder på egen bok og økt innstående på bankkonto for å sikre tilstrekkelig likviditet i utfordrende markeder. Volum utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS utgjorde 4 493,4 mill. kr (3 673,0 mill. kr).

Utlåns- og innskuddsutvikling

Brutto utlån (inkl. volum overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS) utgjorde 12 917,3 mill. kr. De siste 12 måneder har det vært en økning på 1 235,4 mill. kr tilsvarende 10,6 %. Veksten fordelte seg med 1 018,1 mill. kr, tilsvarende 10,7 % i personmarkedet og 217,4 mill. kr, tilsvarende 10,2 % i bedriftsmarkedet. Andelen utlån til personmarkedet (inkl. Boligkreditt) er ved utgangen av første kvartal 2020 på 81,8 % (81,8 %). Det har ikke vært vesentlig endring i bankens kredittrisikoprofil siste året.

Konsernet hadde ved utgangen av første kvartal et innskuddsvolum på 6 873,6 mill. kr med en innskuddsvekst på 9,9 % siste 12 måneder. Innskudd er fordelt med 3 988,5 mill. kr i personmarkedet, og 2 885,1 mill. kr i bedriftsmarkedet. Konsernet hadde en innskuddsdekning på 81,6 % mot 78,1 % på samme tidspunkt i fjor. Inkludert volum overført til Sparebank 1 Boligkreditt AS utgjør innskuddsdekningen 53,2 % (53,5 %). Innskudd fra kunder er bankens primære finansieringskilde.

Verdipapirporteføljen

Konsernets beholdning av obligasjoner, aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis utgjorde 1 192,0 mill. kr (1 005,3 mill. kr). Av det totale beløpet utgjorde obligasjoner 725,1 mill. kr. Formålet med denne beholdningen er primært å tilfredsstille retningslinjer til likviditetsreserver, samt å plassere overskuddslikviditet. Strategiske og langsiktige investeringer utgjorde 447,3 mill. kr. Av de langsiktige investeringer utgjorde 98 % investeringer i selskaper i SpareBank 1-alliansen. Omløpsaksjer/- egenkapitalbevis og aksjefond utgjorde 19,6 mill. kr.

Gjeld

Konsernets øvrige finansiering består av F-lån, verdipapirgjeld og ansvarlig kapital. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer utgjorde 2 017,7 mill. kr (1 860,4 mill. kr.) og ansvarlig kapital utgjorde 90,3 mill. kr (90,2 mill. kr). Banken hadde et obligasjonslån med forfall i begynnelsen av mars. Dette ble refinansiert ved utstedelse av et nytt obligasjonslån i slutten

av februar, like før uroen rundt Koronaviruset slo inn. Norges Bank har tilbud ekstraordinær finansiering av kredittinstitusjoner gjennom F-lån med løpetider på 1 uke og 1 år. Banken tok opp et F-lån på 90 mill. kr hos Norges Bank med en løpetid på 1 år i mars. Banken vil vurdere ytterligere opptak av F-lån for å sikre likviditet fremover.

Banken hadde en god likviditetssituasjon ved utgangen av første kvartal. Stabile innskudd og en portefølje med diversifisert og lang finansiering bidrar til at banken har gode likviditetsreserver. Bankens kortsiktige likviditetsrisiko målt med LCR var på 262 %.

Kapitaldekning

Bankens investering i datterselskap faller inn under størrelsesunntaket i Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRDIV § 17 og det er derfor ikke utarbeidet kapitaldekning på konsolidert nivå. Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitaldekning. Dette innebærer isolert sett en mer konservativ måling av risiko enn tilfellet ved bruk av interne kredittrisikomodeller.

Pilar 2-kravet til SpareBank 1 Modum er satt til 2,5 % av risikovektet volum for morbanknivå. Dette kravet er knyttet til risikofaktorer som ikke er dekket av Pilar 1 og må dekkes av ren kjernekapital. Pilar 2-kravet kommer i tillegg til minimumskravene og bufferkravene i Pilar 1. Totalt minstekrav til ren kjernekapitaldekning, inkl. Pilar 2-kravet, er 13,5 % og kravet til total kapitaldekning er 17 % på morbanknivå. Etter at Finansdepartementet besluttet å sette ned det motsykliske kapitalbufferkravet for banker fra 2,5 % til 1,0 % med umiddelbar virkning i mars 2020. Finanstilsynet har varslet en vurdering og ny fastsettelse av bankens pilar 2-krav i andre halvdel 2020.

SpareBank 1 Modum har et mål om ren kjernekapitaldekning på 15,5 % og et mål om uvektet kjernekapitaldekning på 7 %. Målene skal innfris på morbanknivå. Når banken mottar nytt Pilar 2 påslag i slutten av 2020 vil målene på kapitaldekning revideres på morbanknivå og for forholdsmessig konsolidering.

Basert på balanse og egenkapital pr. utgangen av første kvartal 2020 ble kapitaldekningstallene:

- Ren kjernekapitaldekning på morbanknivå: 18,5 %
- Kjernekapitaldekning på morbanknivå: 18,5 %
- Kapitaldekning på morbanknivå: 20,0 %.

- Ren kjernekapitaldekning, forholdsmessig konsolidert: 17,9 %
- Kjernekapitaldekning, forholdsmessig konsolidert: 18,3 %
- Kapitaldekning, forholdsmessig konsolidert: 20,1 %.

Uvektet kjernekapitalandel for morbank var på 9,8 % (9,2 %) ved utgangen av kvartalet og 7,9 % (7,9 %) basert på forholdsmessig konsolidering.

Det vises ellers til redegjørelse om kapitaldekning i note 13.

Kvartalsregnskapet er ikke revidert.

Utsiktene fremover

Koronaviruset har skapt den største økonomiske krisen siden 1930-tallet. Frykt for smitte og mangel på beredskap har gjort at de fleste land har måtte stenge ned samfunnet for normal aktivitet. IMF nedjusterte 14. april sitt anslag for den globale BNP veksten for 2020 fra å stige 3,3% til å falle 3%.

I tillegg til virusutbruddet, og den norske regjeringens nedstenging av normal aktivitet fra 12.mars, ble norsk økonomi spesielt hardt rammet av oljeprisfallet. Dette har ført til svekket kronekurs som rammer norsk importnærings og fører til høyere priser på importerte varer og tjenester.

For å motvirke konsekvensene av myndighetenes nedstenging av landet har Regjeringen besluttet og iverksatt kraftige virkemidler gjennom forskjellige tiltakspakker.

Det er stor usikkerhet knyttet til hvor lenge restriksjonene vil vare og når det kan forventes at aktiviteten er tilbake på normalt nivå men ifølge beregninger gjort av NHO i begynnelsen av april vil BNP falle med 8 % fra første til andre kvartal i år.

Som en konsekvens av den globale pandemien har makrosituasjonen i Norge, verden og i vårt markedsområdet endret seg. Delvis nedstenging av samfunnet kombinert med et betydelig fall i oljepris har ført til usikkerhet og svakere lønnsomhet for mange av våre næringskunder, og permitteringer for flere av bankens privatkunder. Dette vil påvirke SpareBank 1 Modum sitt resultat for 2020, i første omgang gjennom høyere tapsavsetninger og lavere finansinntekter. Norges Bank kuttet renten fra 1,50 % til historisk lave 0,25 % i mars. SpareBank 1 Modum har satt ned renten fra 7. april for utlån og 19. mai for innskudd. Rentekuttet vil føre til fall i rentenettoen i andre kvartal, før bankens eksterne lån og Boligkreditt

blir fikset mot en lavere pengemarkedsrente. Dette er forventet å skje i løpet av andre kvartal, men banken vil ikke få full effekt av dette før i tredje kvartal.

Vi har iverksatt tiltak for nærings- og privatkunder gjennom statsgaranterte likviditetsslån og avdragsfrihet. Fysiske kundemøter er erstattet av digitale møter, og over 50 % av våre ansatte har gått over til hjemmekontor. Summen av dette gjør at ytterligere digitali-

sering og selvbetjening har flyttet seg flere år nærmere bare i løpet av noen få uker. Dette gir et mulighetsrom for effektivisering av distribusjonsmodell og lønnsom drift.

SpareBank 1 Modum forventer at rentemarginen går ned samtidig som tapene vil øke spesielt i bedriftsmarkedet. For privatmarkedet vil tap på boliglån være avhengig av hvordan arbeidsledigheten og boligprisene utvikler seg. Fokuset for 2020 vil være å begrense

nedskrivninger og tap, samt å ivareta kundens behov og hjelp i en krevende situasjon. SpareBank 1 Modum har det beste utgangspunktet for dette gjennom god soliditet og nærhet til sine kunder.

Vikersund, 14.05.2020
Styret i SpareBank 1 Modum

Trond Gewelt
Trond Gewelt
styrets leder

John-Arne Haugerud
John-Arne Haugerud
nestleder

Tom Berget
Tom Berget

Siv Hantho
Siv Hantho

Anne Line Berglia
Anne Line Berglia

Arnt Olav Svensli
Arnt Olav Svensli

Anne Leversby
Anne Leversby

Egil Meland
Egil Meland
adm. banksjef

RESULTATREGNSKAP

Morbank				Konsern			
Året 2019	31.03.2019	31.03.2020	Note	31.03.2020	31.03.2019	Året 2019	
-	-	73 179		73 162	-	-	(Hele tusen kroner)
-	-	8 220		8 220	-	-	Renteinntekter effektiv rentes metode
289 730	64 026				64 061	289 701	Øvrige renteinntekter
120 626	26 366	34 877		34 885	26 366	120 244	Renteinntekter
169 104	37 660	46 522		46 498	37 695	169 457	Rentekostnader
							Netto renteinntekter
71 816	15 940	18 874		18 874	15 940	71 816	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester
6 276	1 373	1 404		1 404	1 373	6 276	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester
597	154	125		12 082	8 163	57 083	Andre driftsinntekter
66 137	14 721	17 595		29 551	22 730	122 623	Netto provisjons- og andre inntekter
8 102	1 835	1 806		1 806	1 835	8 102	Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter
51 841	440	-		17 118	37 173	57 284	Inntekter av eierinteresser
47 557	7 313	-11 922		-11 922	7 313	12 360	Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter
107 500	9 589	-10 116		7 002	46 321	77 746	Netto resultat fra finansielle eiendeler
342 741	61 970	54 001		83 051	106 747	369 826	Sum inntekter
61 684	15 186	16 346		24 138	20 524	94 063	Lønn og andre personalkostnader
4 173	1 030	1 057		1 178	2 547	11 142	Av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler
53 941	13 388	16 251		19 619	15 120	73 305	Andre driftskostnader
119 798	29 603	33 654		44 935	38 191	178 510	Sum driftskostnader
222 943	32 367	20 347		38 116	68 556	191 316	Resultat før tap
6 826	992	7 698	6	7 698	992	6 826	Kreditttap på utlån, garantier og rentebærende verdipapirer
216 117	31 375	12 650		30 418	67 564	184 491	Resultat før skatt
30 000	7 400	5 800		5 797	7 536	30 589	Skatt på resultat fra videreført virksomhet
186 117	23 975	6 850		24 620	60 027	153 902	Resultat etter skatt

UTVIDET RESULTATREGNSKAP

Morbank				Konsern			
Året 2019	31.03.2019	31.03.2020	Note	31.03.2020	31.03.2019	Året 2019	
-	-	6 850		24 474	-	-	(Hele tusen kroner)
-	-	-		-	-	-	Resultat før andre inntekter og kostnader
-	-	-		-	-	-	Poster som ikke blir reklassifisert til resultatet
-	-	-		-	-	-	Aktuarielle gevinster og tap vedrørende ytelsespensjon
-	-	-		311	-	-	Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet
-	-	-		-	-	-	Skatt aktuarielle gevinster og tap
-	-	-		-	-	-	Poster som kan bli reklassifisert til resultatet
-	-	45		45	-	-	Endring i virkelig verdi utlån PM
-	-	15		15	-	-	Skatt virkelig verdi utlån PM
-	-	60		371	-	-	Sum andre inntekter og kostnader
-	-	6 910		24 991	-	-	Totalresultat

BALANSE

Morbank				Konsern			
Året 2019	31.03.2019	31.03.2020	Note	31.03.2020	31.03.2019	Året 2019	
22 744	20 511	19 436		19 436	20 511	22 744	(Hele tusen kroner)
311 278	435 348	855 272		855 272	445 518	311 278	Kontanter og fordringer på sentralbanker
8 560 841	7 979 858	8 364 623	6, 7	8 389 030	7 986 638	8 581 879	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner
528 353	520 574	725 148	16	725 148	520 574	528 353	Netto utlån til kunder
311 879	285 777	320 237	9, 16	49			Rentebærende verdipapirer
69 252	69 252	69 252	16	320 237	282 046	311 879	Finansielle derivater
47 825	48 265	47 825		146 596	202 686	129 104	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter
42 625	44 553	41 996		36 021	31 284	26 029	Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
26 509	18 948	53 957	10	43 927	44 826	44 611	Eierinteresser i konsernselskaper
9 921 306	9 423 087	10 497 795		10 584 262	9 553 041	9 980 168	Goodwill og andre immaterielle eiendeler
							Varige driftsmidler
							Andre eiendeler
							Sum eiendeler
6 463 414	6 258 560	6 878 206	8	90 008	-		Innlån fra kredittinstitusjoner
2 003 049	1 860 433	2 017 691	11, 16	6 873 638	6 254 055	6 457 480	Innskudd og andre innlån fra kunder
56 164	59 896	87 603	9, 16	2 017 691	1 860 433	2 003 049	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer
19 777	18 967	23 707	12	25 849			Finansielle derivater
90 314	90 177	90 314	11	87 572	73 142	68 885	Annen gjeld
8 632 718	8 288 032	9 213 378		9 219 634	8 297 094	8 639 505	Avsetninger
							Ansvarlig lånekapital
							Sum gjeld
1 268 633	1 121 700	1 273 016		11 401	11 401		Fond for urealiserte gevinster
19 956	13 355	-		1 273 017	1 121 700	1 268 633	Sparebankens fond
				-	13 355	19 956	Gavefond
				80 211	120 893	52 074	Annen egenkapital
1 288 589	1 135 055	1 284 417	13	1 364 629	1 255 948	1 340 663	Sum egenkapital
9 921 306	9 423 087	10 497 795		10 584 262	9 553 041	9 980 168	Sum gjeld og egenkapital

Vikersund, 14. mai 2020
I styret for SpareBank 1 Modum

Trond Gewalt
styrets leder

John-Arne Haugerud
nestleder

Tom Berget

Siv Hantho

Anne Line Bergliå

Arnt Olav Svanli

Anne Leversøy

Egil Meland
adm. banksjef

Kristin Myrnel Skinstad
banksjef økonomi/finans

ENDRING I EGENKAPITAL

Morbank

(Hele tusen kroner)	Sparebankens fond	Fond for urealiserte gevinster	Avsatt gaver	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.18	1 097 725	-	13 430	1 111 155
Periodens resultat	23 975	-	-	23 975
Transaksjoner med eierne				
Utdelt gavefond 2018	-	-	-75	-75
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-	-75
Egenkapital 31.03.19	1 121 700	-	13 430	1 135 055
Egenkapital 31.12.19	1 268 633	-	19 955	1 288 588
Endringer årsregnskapsforskriften ført direkte mot egenkapitalen	-2 466	11 341	-	8 875
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020	1 266 167	11 341	19 955	1 297 463
Periodens resultat	6 850	-	-	6 850
Utvidede resultatposter				
Endring i virkelig verdi utlån PM	-	60	-	60
Sum utvidede resultatposter	-	60	-	60
Totalresultat	6 850	60	-	6 910
Transaksjoner med eierne				
Utdelt gavefond 2020	-	-	-19 955	-19 955
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-19 955	-19 955
Egenkapital 31.03.20	1 273 017	11 401	-	1 284 418

ENDRING I EGENKAPITAL

Konsern

(Hele tusen kroner)	Sparebankens fond	Fond for urealiserte gevinster	Avsatt gaver	Ikke kontrollerende eierinteresser	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.18	1 182 121	-	13 430	2 237		1 197 788
Periodens resultat	60 027	-	-	-		60 027
Transaksjoner med eierne						
Andre føringer over EK ¹⁾	445	-	-	-		445
Kjøpt ut minoritet	-	-	-	-2 237		-2 237
Utdelt gavefond 2018	-	-	-75	-		-75
Sum transaksjoner med eierne	445	-	-75	-2 237		-1 867
Egenkapital 31.03.19	1 242 593	-	13 355	-		1 255 948
Egenkapital 31.12.19	1 320 707	-	19 955	-		1 340 662
Reklassifisering tidligere års andel av resultat datterselskap og FKV ²⁾	-52 074	-	-	-	52 074	-
Endringer årsregnskapsforskriften ført direkte mot egenkapitalen	-2 466	11 341	-	-	9 992	18 867
Omarbeidet egenkapital per 01.01.2020	1 266 167	11 341	19 955	-	62 066	1 359 530
Periodens resultat	6 850	-	-	-	17 770	6 850
Utvidede resultatposter						
Andre inntekter og kostnader tilknyttet felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	311	311
Endring i virkelig verdi utlån PM	-	60	-	-	-	60
Sum utvidede resultatposter	-	60	-	-	311	371
Totalresultat	6 850	60	-	-	18 081	24 991
Transaksjoner med eierne						
Andre føringer over EK ¹⁾	-	-	-19 955	-	64	-19 955
Utdelt gavefond 2020	-	-	-19 955	-	64	-19 955
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-19 955	-	64	-19 955
Egenkapital 31.03.20	1 273 017	11 401	-	-	80 211	1 364 629

¹⁾ Poster ført direkte mot egenkapital i FKV²⁾ Egenkapital 31.03.2019 og 31.12.2019 er endret i balanseoppstillingen

NOTER

SIDE		
15	NOTE 1	REGNSKAPSPRINSIPPER
20	NOTE 2	KRITISKE ESTIMATER I UTARBEIDELSEN AV DELÅRSREGNSKAPET
22	NOTE 3	FINANSIELL RISIKO
23	NOTE 4	KORRIGERING AV FEIL I KONSERNREGNSKAPET 31.03.2019
26	NOTE 5	OVERGANGSEFFEKTER ENDRINGER I ÅRSREGNSKAPSFORSKRIFTEN FOR BANKER M.V.
28	NOTE 6	TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER M.V.
30	NOTE 7	BRUTTO UTLÅN FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING
30	NOTE 8	INNSKUDD FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING
31	NOTE 9	FINANSIELLE DERIVATER
31	NOTE 10	ANDRE EIENDELER
32	NOTE 11	GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL
33	NOTE 12	ANNEN GJELD OG BALANSEFØRTE FORPLIKTELSE
33	NOTE 13	KAPITALDEKNING
35	NOTE 14	SEGMENTINFORMASJON
35	NOTE 15	SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS M.V.
36	NOTE 16	VURDERING AV VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER
37	NOTE 17	FINANSIELLE INSTRUMENTER OG MOTREGNING

NOTE 1 – Regnskapsprinsipper

Morbank- og konsernregnskapet for første kvartal 2020 for SpareBank 1 Modum er satt opp etter årsregnskapsforskriften. Finansdepartementet har fastsatt endringer i årsregnskapsforskriften fra 01.01.2020 skal IFRS gjelde med unntak og forenklinger regulert gjennom årsregnskapsforskriften. For periodene til og med 31.12.19 benyttet SpareBank 1 Modum Norske regnskapsprinsipper (NGA-AP) som sitt regnskapspråk etter årsregnskapsforskriften. I årsregnskapet for 2019 er det redegjort for regnskapsprinsipper, kritiske estimater og forutsetninger etter forskriften gjeldende pr 31.12.2019. SpareBank 1 Modum har benyttet overgangsreglene i forskriften og effektene av overgangen til ny årsregnskapsforskrift er ført mot egenkapitalen pr 01.01.2020. Sammenligningstall er ikke omarbeidet. Effektene er beskrevet i note 5.

Implementerte regnskapsstandarder 01.01.2020

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (other comprehensive income - OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen. For finansielle eiendeler skiller mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter. Klassifiseringen av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktsmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken forretningsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte

datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. Instrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Banken benytter seg av SpareBank 1 Boligkreditt AS som finansieringsverktøy (se Note xx for øvrig beskrivelse). Banken overfører bare deler av de utlån som kvalifiserer for overføring til boligkreditselskapet. Utlån som inngår i forretningsmodeller (porteføljer) med utlån som kvalifiserer for overføring kan derfor sies å holdes både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, en forretningsmodell som er konsistent med måling til virkelig verdi med verdiendringer over OCI i både morbankens og konsernets resultat.

Ut fra en vurdering av betingelser for utlån til person- og bedriftsmarkedskunder, er det derfor konkludert med at hele PM-porteføljen, med unntak av fastrenteutlån, klassifiseres til måling til virkelig verdi over OCI. For BM-utlån som ikke er fastrenteutlån videreføres tidligere praksis med måling til amortisert kost. Kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner måles også til amortisert kost.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente (tidsverdi av penger, kredittmargin og andre normale marginer knyttet til utlån og fordringer) og hovedstol, og

instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktfestede kontantstrømmer. Bankens investeringer i sertifikater og obligasjoner måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold. Som følge av at vurdering av fastrenteutlån til amortisert kost ville medført et regnskapsmessig misforhold grunnet regnskapsføring til virkelig verdi av derivater brukt til økonomisk sikring, har SpareBank 1 Modum valgt å måle fastrenteutlån til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter med unntak av datterselskaper og felleskontrollerte virksomheter

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi med mindre man oppfyller kravene til måling til virkelig verdi over OCI og velger dette ved første gangs innregning. SpareBank 1 Modum regnskapsfører alle egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet.

Tapsnedskrivning utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kreditttap (expected credit loss - ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 vil gjelde for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller gjeldsinstrumenter til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne

tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet. Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangs innregning, skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kreditttap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, det vil si forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell etter IFRS 9

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygges på historikk over konto- og kunde-data for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene blir beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Banken har historikk for observert PD og observert LGD, som danner grunnlag for estimater på fremtidige verdier for PD og LGD. Modellen inneholder 3 ulike scenarier, «Base case», «Best case» og «Worst case», og det beregnes et forventet tap (expected credit loss – ECL) for hvert scenario. ECL for en kombinasjon av de tre scenariene er et vektet gjennomsnitt for de tre scenariene.

I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi eiendeler med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som ikke er klassifisert som kredittforringet. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede PD har økt vesentlig.

Banken har videre definert at eiendeler knyttet til kunder som kommer på watchlist skal inngå i trinn 2 og at det som hovedregel har vært en vesentlig økning i kredittrisiko dersom PD er økt med over 150 % til et nivå over 0,60 %. Videre vil en betaling som er minst 30 dager forsinket indikere vesentlig økning i kredittrisiko, uavhengighet av nivået på PD.

Følgende kriterier må derved være oppfylt for at det skal ha skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko:

- PD er økt med over 150 % til et nivå over 0,60 % siden innvilgelse,
- eller, minst 30 dagers forsinket betaling

I utgangspunktet flyttes ikke eiendeler fra «Trinn 2» til «Trinn 1». Dersom et engasjement skal flyttes fra «Trinn 2» til «Trinn 1» må det være objektive bevis for at kredittrisikoen ikke er økt, og eiendelen vurderes å være vesentlig.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over levetiden. Banken har definert at det er objektive bevis for tap når et utlån er i mislighold.

Misligholdte/tapsutsatte engasjement Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt innen 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer.

Tapsutsatte engasjementer består av sum misligholdte engasjementer over 3 måneder og øvrige tapsutsatte engasjement (ikke-misligholdte engasjement med individuell nedskrivning).

Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte individuelle nedskrivninger (trinn 3) føres mot nedskrivningene. Konstaterte tap uten dekning i de individuelle nedskrivningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere nedskrivninger resultatføres.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen

er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellige fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres.

Modifiserte lån der kunder er i en vanskelig økonomisk situasjon er gjenstand for individuell vurdering om behov for tapsavsetning.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp er i tusen kroner med mindre annet er angitt.

Datterselskap og konsolidering

I morbankens regnskap blir eierandelene i datterselskapet vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Utbytte konsernbidrag og andre utdelinger inntektsføres det året det vedtas av generalforsamlingen.

Konsernregnskapet omfatter banken og dens datterselskap. Datterselskap konsolideres hvis de oppfyller kriteriene til konsolidering etter IFRS 10. IFRS 10 angir tre vilkår som må være oppfylt av banken for at det skal foreligge konsolideringsplikt:

- I. banken må ha bestemmende innflytelse over virksomheten herunder kunne styre aktiviteter som i vesentlig grad har innvirkning på avkastningen i datterselskapet.
- II. banken har mulighet eller rett til å motta avkastning fra virksomheten.
- III. banken har mulighet eller rett til å bruke sin innflytelse til å påvirke avkastningens størrelse.

Datterselskap er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt slik kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg slik kontroll. Gjensidige balanseposter og alle vesentlige resultatelementer er eliminert.

Felleskontrollert virksomhet

En felleskontrollert virksomhet er en virksomhet der to eller flere parter har felles kontroll og er kjennetegnet ved at partene er bundet av en kontraktsregulert ordning som gir to eller flere av disse partene felles kontroll over den felleskontrollerte virksomheten.

SpareBank 1 Gruppen eies med 19,5 prosent hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Samarbeidende Sparebanker AS. Øvrige eiere er SpareBank 1 Østlandet (12,4 prosent) og LO (9,6 prosent).

Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. Samspar-selskapet regnskapsfører investeringene i felleskontrollert virksomhet etter egenkapitalmetoden. SpareBank 1 Modum eier 7,5 prosent av Samarbeidende

Sparebanker AS. Styringsstrukturen i Samspar-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne som tilfredsstillende kravene til felleskontrollert virksomhet. Bankens eierandel i Samspar-selskapet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og kostmetoden i morbankregnskapet.

Kontanter

Kontanter består av kontanter i NOK og valuta.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler består av identifisert merverdi knyttet til oppkjøpte kunderelasjoner samt goodwill i konsernet SpareBank 1 Modum. Goodwill oppstår som differanse mellom virkelig verdi av vederlaget ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser. Goodwill avskrives ikke, men er gjenstand for en årlig nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall.

Eiendom, anlegg og utstyr

Eiendom, anlegg og utstyr førstegang innregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller revaluert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Bygninger	20-50 år
Maskiner og IT-utstyr	3-7 år
Transportmidler	4-5 år
Inventar	3-10 år

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Nedskrivning på driftsmidler og immaterielle eiendeler

Balanseført beløp av bankens eiendeler, blir gjennomgått på balansedagen, for å vurdere om det foreligger indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. Nedskrivninger foretas når balanseført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger føres over resultatregnskapet under ordinære avskrivninger. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler reverseres nedskrivninger dersom det er en endring i estimater som er benyttet for å beregne gjenvinnbart beløp.

Renteinntekter og –kostnader

Renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode presenteres separat i resultatoppstillingen. Dette innebærer at renteinntekter på finansielle eiendeler målt til amortisert kost og renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultatet er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode». Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter øvrige renteinntekter». Urealisert verdiendring steg 1 tap vises under utvidet resultatregnskap.

Rentekostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid. For rentebærende fordringer som måles til virkelig verdi vil endring i markedsverdien klassifiseres som netto resultat fra andre finansielle investeringer.

Sikringsfondsavgift

Avgiften til Bankenes Sikringsfond illegges normalt på bakgrunn av gjennomsnittlig garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for tidligere kvartaler. En utreden fra ordningen medfører etter en forskriftsendring gjeldende fra 2017 tilbakebetaling av for mye innbetalt avgift. Endringen innebærer at sikringsfondsavgiften periodiseres gjennom året.

Provisjonsinntekter og –kostnader

Provisjonsinntekter og –kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Garantiprovisjoner blir beregnet som et fastbeløp per garanti utstedt og inntektsføres fortløpende. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres. Banken mottar provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt tilsvarende differansen mellom lånets rente og den finansieringskostnad Boligkreditt oppnår med tillegg av et administrativt påslag. I bankens regnskap fremkommer dette som provisjonsinntekter.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen på balansetidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel

ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen.

Formueskatt blir presentert som driftskostnad i konsernets regnskap i samsvar med IAS 12.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Lån innregnes førstegang til opp-takskost. Dette er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente.

Usikre forpliktelser

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Pensjoner

SpareBank 1 Modum konsernet har etablert innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Pensjonsordningene

tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenestepensjon.

Innskuddsbasert ordning

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte. Premier til AFP blir også behandlet som en innskuddsbasert ordning.

Pensjonsavtaler finansiert direkte over driften

Banken har også pensjonsavtaler finansiert direkte over driften. Basert på forsikringstekniske prinsipper beregnes nåverdien av antatt fremtidige pensjonsytelser. Disse pensjonsforpliktelsene er avsatt som gjeld i regnskapet.

Øvrige ordninger

Administrerende banksjef og tidligere administrerende banksjef har individuelle tilleggsavtaler som garanterer en viss ytelse. Avtalene er aktuarberegnet

Avtalefestet førtidspensjon

Bank- og finansnæringen har inngått avtale om avtalefestet pensjon (AFP). Ordningen dekker førtidspensjon fra 62 til 67 år. Bankens ansvar er 100 prosent av pensjonen som utbetales mellom 62 og 64 år og 60 prosent av pensjo-

nen som utbetales mellom 65 og 67 år. Opptak av nye pensjonister opphørte med virkning fra 31. desember 2010.

Lov om statstilskudd til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor (AFP-tilskuddsloven) trådte i kraft 19. februar 2010. Arbeidstakere som tar ut AFP med virkningstidspunkt i 2011 eller senere, vil bli gitt ytelse etter den nye ordningen. Ny AFP-ordning utgjør et livsvarig påslag på Folketrygden og kan tas ut fra 62 år. Arbeidstakere tjener årlig opp rett til AFP med 0,314 % av pensjonsgivende inntekt opp til 7,1G frem til 62 år. Opptjening i ny ordning beregnes på bakgrunn av arbeidstakerens livsinntekt, slik at alle tidligere arbeidsår innregnes i opptjeningsgrunnlaget.

Den nye AFP-ordningen anses regnskapsmessig å være en ytelsesbasert flerforetaksordning. Dette innebærer at det enkelte foretaket skal regnskapsføres sin proporsjonale andel av ordningens pensjonsforpliktelse, pensjonsmidler og pensjonskostnad. Dersom det ikke foreligger beregninger av de enkelte komponentene i ordningen og et konsistent og pålitelig grunnlag for allokering, regnskapsføres den nye AFP-ordningen som en innskuddsordning. På det nåværende tidspunkt foreligger det ikke slikt grunnlag, og den nye AFP-ordningen regnskapsføres derfor som en innskuddsordning. Regnskapsføring av ny AFP-ordning som ytelsesordning vil først skje når pålitelig måling og allokering kan foretas. Ny ordning skal finansieres ved at Staten dekker 1/3 av pensjonsutgiftene og 2/3 skal dekkes av arbeidsgiverne. Arbeidsgivernes premie skal fastsettes som en prosentandel av lønnsutbetalinger mellom 1G og 7,1G.

I tråd med anbefalingen fra Norsk Regnskapsstiftelse er det i regnskapsåret ikke foretatt avsetning for konsernets reelle AFP-forpliktelse. Dette skyldes at Felleskontoret for LO/NHO så langt ikke har foretatt de nødvendige beregninger.

Segmentrapportering

SpareBank 1 Modum har Privatmarked (privatkunder og mindre bedriftsengasjementer) og Bedriftsmarked (BM, større engasjementer), i tillegg til eiendomsmeglervirksomhet, som sitt primære rapporteringsformat. Konsernet presenterer en sektor- og næringsfordeling av utlån og innskudd som sitt sekundære rapporteringsformat. Konsernets segmentrapportering er i samsvar med IFRS 8.

Gaver

Foreslåtte gaver presenteres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens generalforsamling.

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Generalforsamlingen og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold etter balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

NOTE 2 – Kritiske estimater i utarbeidelsen av delårsregnskapet

Ved utarbeidelse av selskaps- og konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar de forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper og informasjon i noter. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader og noteopplysninger. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet. Faktiske resultater vil avvike fra de estimerte størrelser. Postene omtalt under er utvalgte poster hvor det utvises størst grad av skjønn.

Tap på utlån

Det vises til prinsippnotene for en detaljert beskrivelse av anvendt tapsmodell i henhold til IFRS 9. Modellen inneholder flere kritiske estimater. De viktigste er knyttet til definisjonen av vesentlig økt kreditt risiko og viktige forutsetninger i

dagens varighet eller mer, samt når kunden er satt til særlig oppfølging. Kritiske estimater pr 01.01.20 for vesentlig økt kreditt risiko vurderes å ha god støtte i resultater fra validering av kredittmodellene i SpareBank 1-alliansen og er for øvrig på nivå med det andre banker benytter i tilsvarende tapsmodeller.

Covid-19 situasjonen og usikkerheten knyttet til økonomisk utvikling har medført at resultater fra validering av kredittmodeller inneholder en større usikkerhet pr 31.03.20. På bakgrunn av dette er det grunn til å tro at kreditt risiko har økt og det er behov for å øke IFRS 9 avsetningene.

Sensitivitet diverse forutsetninger i basisscenarioet

Banken har simulert effekter av å endre på forutsetningene for basisscenarioet. Det er simulert effekten av å øke PD- og LGD estimatene første år (andre forhold er holdt like). Simulering hvis PD øker med over 100 prosent (andre forhold er holdt like) tilsier at nivået på

økonomisk utvikling; base case, best case og worst case. Scenarioene benytter ulike fremtidige nivåer for misligholdsrisiko (PD) og tap gitt mislighold (LGD) som er de viktigste forutsetningene for beregningene av forventet tap (ECL). Base case er forventet utvikling. Utgangspunktet er observert nivå for mislighold og tap de siste tre år, men utgangspunktet er gjenstand for løpende, grundige vurderinger av hvorvidt historisk mislighold og tap er forventningsrett, og nivåene på framtidig PD og LGD i basecase justeres deretter. Best case reflekterer økonomiske utsikter som er bedre enn forventet utvikling, og PD og LGD settes lavere enn i basecase. Utgangspunktet er observert nivå for mislighold og tap i en historisk oppgangskonjunktur. Worst case reflekterer økonomiske utsikter som er vesentlig dårligere enn forventet utvikling, og PD og LGD settes høyere enn i basecase. Utgangspunktet er forventet misligholds- og tapsnivå i en krisesituasjon med nivåer på PD og LGD som be-

Segment	Endring av PD-nivå 25 %	Endring av PD-nivå 100 %	Endring av LGD-nivå 25 %	Endring av LGD-nivå 100 %
PM	1,9 mnok	6,8 mnok	2,1 mnok	8,4 mnok
BM	2,2 mnok	8,5 mnok	5,3 mnok	9,1 mnok
Totalt	4,1 mnok	15,3 mnok	7,4 mnok	17,5 mnok

den generelle tapsmodellen.

Vesentlig økt kreditt risiko

Målingen av nedskrivningen for forventet tap i den generelle tapsmodellen avhenger av om kreditt risikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Kredittforverringen måles ved utviklingen i økonomisk PD. Økonomisk PD er bankens beste vurdering av kundens misligholdsrisiko. Banken definerer at en vesentlig grad av kredittforverring inntreffer når kundens PD har økt med over 150 prosent til et PD-nivå over 0,60 prosent. I tillegg anses kreditt risikoen være vesentlig økt når en konto er i overtrett eller har restanse på 30

forventet tap endres vesentlig. Forventet tap på utlån i morbanken øker med 15,3 mill. kroner (+48 prosent). Effekten av migrering er ikke inkludert her.

Tilsvarende simulering hvis LGD øker med over 100 prosent (andre forhold er holdt like). Simuleringen tilsier at nivået på forventet tap endres vesentlig også her. Forventet tap på utlån i morbanken øker med 17,5 mill. kroner (+54 prosent)..

Scenariovekting og estimat på forventet utvikling på misligholds- og tapsnivå

Den generelle tapsmodellen beregner forventet tap under tre scenarier for

nyttes i konservative stressscenarier for andre formål i bankens kredittstyring. Scenariovektingen er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon.

Bankens ledelse foretar minimum årlig en grundig gjennomgang av grunnlaget og prinsippene for gjeldende vekting. Per 31.03.2020 vektet base case med 75 (80) prosent, best case med 10 (10) prosent og worst case med 15 (10) prosent. Vekting per 31.12.2019 i parentes.

Sensitivitet scenariovekting

Det er simulert effekten av en mer konservativ scenariovekting, hvor vektingen

Segment	Økning i tapsavsetning med doblet sannsynlighet for Worst case	Økning i tapsavsetning ved 100 prosent sannsynlighet for Worst case	Reduksjon i tapsavsetning med doblet sannsynlighet for Best case	Reduksjon i tapsavsetning ved 100 prosent sannsynlighet for Best case
PM	3,4 mnok	30,8 mnok	0,4 mnok	7,0 mnok
BM	4,2 mnok	38,0 mnok	0,4 mnok	8,2 mnok
Totalt	7,6 mnok	68,8 mnok	0,8 mnok	15,2 mnok

av worst case er økt med fem prosentpoeng (fra 10 til 15 prosent) med tilsvarende nedjustering av base case-sannsynligheten (fra 80 til 75 prosent). Endret scenariovekting ville økt morbankens forventede tap med 3,8 mill. kroner (+12 prosent). Dersom man økte nedside-scenarioets sannsynlighet ytterligere med fem prosentpoeng (fra 15 til 20 prosent) på bekostning av basisscenariet (fra 75 til 70 prosent) ved utgangen av 31.03.20, ville dette medført en økning i tapsavsetningene på 7,6 mill. kroner for morbanken (+24 prosent). En tilsvarende dobling av oppside-scenarioets sannsynlighet på bekostning av basisscenariet ved utgangen av 31.03.20, ville medført en reduksjon i tapsavsetningene på 0,8 mill. kroner for morbanken (-2,7 %).

Faktisk utvikling 31.03.20

På bakgrunn av Covid-19 situasjonen og usikkerheten knyttet til økonomisk utvikling, har det vært behov for å øke IFRS 9 avsetningene. Banken foretar en løpende vurdering av bankens portefølje samt at bankens foreløpige vurdering er at myndighetstiltakene vil være positive i markedet. Banken har som en konsekvens av dette estimert økte tapsestimater etter beste evne hvor banken har utøvd vesentlig skjønn på enkelte komponenter.

Følgende forutsetninger og endringer lagt til grunn i bankens økte tapestimater er utøvd

- Økning tap pga covid-19 for Q1 20 utgjør 5,0 mnok
- Banken har benyttet følgende scenario som beste estimat
 - Endring av PD-nivå 5 %
 - Endring vekting av scenarioer til 75-15-10
 - Endring migrering PD-nivå enkeltkunder 5 %
- Økning tapestimater fordeler seg slik på hhv scoresegment og årsakskategori

Finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi

For finansielle instrumenter som omsettes i et regulert marked benyttes kurs på balansedagen. Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked fastsettes basert på verdianslag fra Nordic Bond Pricing eller anerkjente meglerhus.

Banken vurderer og velger metoder og forutsetninger som i størst mulig grad reflekterer tilgjengelig informasjon og markedsforholdene på balansedagen. Under følger en mer spesifikk angivelse av verdsettelsesmetoder for de enkelte finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi.

Aksjer, andel og andre egenkapitalinteresser

Børsnoterte aksjer og egenkapitalbevis måles til kurs på balansedagen. For ikke børsnoterte selskaper benyttes et verdsettelseshierarki som følger:

1. nylig omsetningskurs
2. ekstern kjent verdivurdering
3. verdivurdering mottatt fra selskapet
4. egen verdivurdering
5. kostpris

Obligasjoner og sertifikater

Kjøpte sertifikater og obligasjoner verdsettes hovedsakelig mot rentekurven justert for indikative kredittspreader fra Nordic Bond Pricing eller anerkjente meglerhus.

Derivater

Banken har ingen derivater omsatt i et regulert marked. For ikke standardiserte derivatkontrakter (OTC) utledes en teoretisk pris basert på en markedsmessig tilnærming hensyntatt avtalte kontantstrømmer og observerbar markedsinformasjon på balansedagen.

Andre finansielle eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi.

Virkelig verdi beregnes som verdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med estimert markedsrente for tilsva-

Segment / årsakskategori	Endring av PD-nivå 5 %	Endring vekting av scenarioer til 75-15-10	Endring migrering PD-nivå enkeltkunder 5 %	Totalt
PM	0,39 mnok	1,76 mnok	0,04 mnok	2,19 mnok
BM	0,47 mnok	2,18 mnok	0,17 mnok	2,82 mnok
Totalt	0,86 mnok	3,94 mnok	0,21 mnok	5,00 mnok

rende produkter og løpetider på balansestidspunktet.

Se note for nærmere omtale av ulike verdsettelsesmetoder.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag etter følgende verdsettelsehierarki:

1. nylig omsetningskurs
2. eksternt kjent verddivurdering
3. verddivurdering mottatt fra selskapet
4. egen verddivurdering
5. kostpris

Instrumenter inkludert i nivå 3 som verdsettes etter disse verdsettelsesmetoder omfatter unoterte egenkapitalinstrumenter, som vurderes til virkelig verdi over resultatet.

Virkelig verdi strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsettes i hovedsak til nylig emisjonskurs. Ved verdifall som ikke anses å være forbigående, nedskrives eierposten til vår andel av bokført egenkapital i selskapet.

Virkeligverdiavfastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av

avtalte kontantstrømmer diskontert med en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvare bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for fastrenteutlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån.

Virkeligverdiavboliglånmedflytende rente blir estimert basert på pålydende saldo og forventet tap.

NOTE 3 – Finansiell risiko

Finansiell risiko og risikostyring er beskrevet i årsregnskapet blant annet i note 6, 7 til 14 (for kredittrisiko), note 15

(markedsrisiko) og note 16 (likviditetsrisiko) som sammen med informasjon i denne delårsrapporten i all vesentlighet

er dekkende for den finansielle risiko per 31.03.2020.

NOTE 4 – Korrigering av feil i konsernregnskapet 31.03.2019

Samarbeidende SpareBanker AS og Samarbeidende SpareBanker Bankinvest AS er tidligere vurdert etter kostmetoden både i selskapsregnskapet og konsernselskapet. I konsernregnskapet er riktig regnskapsprinsipp egenkapitalmetoden. Egenkapitalmetoden skulle vært benyttet fra 01.04.2018. Korrigering for feil i tidligere årsregnskap skal føres mot egenkapitalen. Det er pr 01.01.2019 bokført kr 87 626 mot egenkapitalen i konsernet. Egenkapitalmetoden for begge selskapene er innarbeidet i regnskapet for pr 31.03.2019. Når andelen i felles kontrollert virksomhet regnskapsføres til egenkapitalmetoden i konsern elimineres inntektsført utbytte og erstattes med bankens andel av årsresultatet i def felleskontrollerte virksomhetene.

Sammenlignet med kostmetoden som benyttes i regnskapet til morbank, har dette pr 31.03.19 gitt en resultat effekt på: 37,2 mill. kr og en føring mot egenkapitalen på - 37,6 mill. kr

Resultat og balanse er omarbeidet som om Samarbeidende SpareBanker AS og Samarbeidende SpareBanker Bankinvest AS hadde vært innarbeidet etter egenkapitalmetoden pr 31.03.2019.

	31.03.2019	Ek-metoden FKV 2019	Omarbeidet 31.03.2019
Resultatregnskap			
Renteinntekter	64 061		64 061
Rentekostnader	26 366		26 366
Netto renteinntekter	37 695		37 695
Provisjonsinntekter	15 940		15 940
Provisjonskostnader	1 373		1 373
Annen driftsinntekt	8 163		8 163
Netto provisjons- og andre inntekter	22 730		22 730
Utbytte	1 835		1 835
Inntekt av eierinteresser FKV		37 173	37 173
Netto resultat fra finansielle investeringer	7 313		7 313
Netto avkastning på finansielle investeringer	9 148	37 173	46 321
Sum inntekter	69 574	37 173	106 747
Lønn og andre personalkostnader	20 524		20 524
Administrasjonskostnader	9 833		9 833
Ordinære avskrivninger	2 547		2 547
Annen driftskostnad	5 287		5 287
Sum driftskostnader	38 191	0	38 191
Driftsresultat før tap	31 383		68 556
Tap på utlån og garantier	992		992
Resultat av ordinær drift før skatt	30 391		67 564
Skattekostnad	7 536		7 536
Resultat av ordinær drift etter skatt	22 854	0	60 027

Eiendeler	31.03.2019	Korrigering av IB	Føring 2019	Omarbeidet 31.03.2019
Kontanter og fordringer på sentralbanker	20 511			20 511
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	445 518			445 518
Brutto utlån til og fordringer på kunder	8 013 279		-4458	8 008 821
-Nedskrivninger på individuelle utlån	-5 732			-5 732
-Nedskrivninger på grupper av utlån	-16 450			-16 450
Sum netto utlån og fordringer på kunder	7 991 097			7 991 097
Obligasjoner og sertifikater	520 574			520 574
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis	282 047			285 777
Eierinteresse i felleskontrollert virksomhet	72 982	87 626	42 078	202 686
Utsatt skattefordel	3 246			3 246
Goodwill	31 284			31 284
Varige driftsmidler	44 826			44 826
Andre eiendeler	13 301			13 301
Forskuddsbetalte kostnader	2 410			2 410
Sum eiendeler	9 427 796	87 626	37 620	9 553 042
Gjeld og egenkapital				
Gjeld				
Innskudd fra og gjeld til kunder	6 254 055			6 254 055
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1 855 655			1 855 655
Annen gjeld	73 142			73 142
Påløpte kostnader	24 453			24 453
Ansvarlig lånekapital	89 789			89 789
Sum gjeld	8 297 093	0	0	8 297 094
Egenkapital				
Opptjent egenkapital:				
Opptjent egenkapital	1 117 348	87 626	37 620	1 242 594
Gavefond	13 355			13 355
Sum egenkapital	1 130 703	87 626	37 620	1 255 948
Sum gjeld og egenkapital	9 427 796			9 553 042

	Sparebankens fond	Gavefond	Ikke kontrollerende eierinteresser	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2018	1 182 121	13 430	2 237	1 197 788
Kjøpt ut minoritetsandel			(2 237)	(2 237)
Resultat for perioden 01.01-31.03	60 027			60 027
Verdiregulering FKV	447			447
Utdelt fra gavefond		(75)		(75)
Sum egenkapital pr 31.03.2019	1 242 595	13 355	-	1 255 948

NOTE 5 – Overgangseffekter endringer i årsregnskapsforskriften for banker m.v.

Overgangen til IFRS etter forskrift har størst effekt for finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser. Tabellen viser nye prinsipper for måling for finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser. Prinsippene for måling følger IFRS 9 ihht til forskrift om årsregnskap for banker m.v.

	Prinsipper for måling etter forskrift om årsregnskap for banker m.v. 31.12.2019	Prinsipper for måling etter forskrift om årsregnskap banker m.v. 01.01.2020
Konsern		
Finansielle eiendeler		
Kontanter og fordringer på sentralbanken	AC	AC
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	AC	AC
Netto utlån til og fordringer på kunder med flytende rente BM	AC	AC
Netto utlån til og fordringer på kunder med flytende rente PM	AC	FVOCI
Utlån til og fordringer på kunder med fast rente	AC	FVP&L (FVO)
Rentebærende verdipapirer	FVP&L	FVP&L
Finansielle derivater	ikke balanseført	FVP&L
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler omløpsporteføljen	FVP&L	FVP&L
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler anleggspporteføljen	AC	FVP&L
Finansielle forpliktelser		
Innskudd	AC	AC
Verdipapirgjeld med flytende rente	AC	AC
Finansielle derivater	ikke balanseført	FVP&L
Ansvarlig lånekapital	AC	AC

Forklaringer til tabellen over

AC	Amortisert kost
FVOCI	Virkelig verdi med verdiendring over OCI (med reklassifisering)
FVP&L	Virkelig verdi med verdiendring over resultatet
FVP&L (FVO)	Virkelig verdi med verdiendring over resultatet pga. fair value option

Avstemming av finansielle eiendeler og forpliktelser mellom forskrift om årsregnskap for banker m.v per 31.12.2019 og forskrift om årsregnskap for banker m.v. gjeldende fra 01.02.2020

	NGAAP	Endring som følge av reklassifisering	Endring som følge av ny måling	Balanseført beløp etter IFRS 9 01.01.2020
Finansielle eiendeler				
Amortisert kost				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	22 744			22 744
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	311 278			311 278
Utlån til og fordringer på kunder	8 581 879	-6 576 623		2 005 257
Tapsavsetning utlån og fordringer på kunder	-27 483	9 931	2 305	-15 247
Aksjer andeler og andre egenkapitalinteresser	289 565	-289 565		-
Andre finansielle eiendeler				
Sum effekt amortisert kost	9 177 983	-6 856 257	2 305	2 324 031
Virkelig verdi over resultatet				
Utlån til og fordringer på kunder		720 847	772	721 619
Serifikater og obligasjoner	528 353			528 353
Finansielle derivater			3 280	3 280
Aksjer andeler og andre egenkapitalinteresser	22 313	289 565	9 183	321 061
Sum effekt virkelig verdi over resultatet	550 666	1 010 412	13 235	1 574 313

Virkelig verdi over OCI- med resirkulering

Utlån til og fordringer på kunder	5 855 776	2 858	5 858 633
Tapsavsetning utlån til og fordringer på kunder	-7 845	-4 536	-12 381
Sum effekt virkelig verdi over OCI med resirkulering	-	5 847 931	-1 678
Sum finansielle eiendeler	9 728 649	2 086	13 862
			9 756 977

Finansielle forpliktelser

Amortisert kost			
Innskudd fra og gjeld til kunder	6 457 480		6 457 480
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	2 003 049		2 003 049
Ansvarlig lånekapital	90 314		90 314
Finansielle garantikontrakter og ubenyttet kreditt		2 086	2 086
Sum effekt amortisert kost	8 550 843	2 086	-
			8 552 929

Virkelig verdi over resultatet

Finansielle derivater	5 090	5 090		
Sum effekt virkelig verdi over resultatet	-	-	5 090	5 090
Sum finansielle forpliktelser	8 550 843	2 086	5 090	8 558 019

Nedenfor vises en avstemming av egenkapitalen pr 31.12.2019 mot egenkapitalen 01.01.2020 i morbanken

Morbank	Sparebankens fond	Gavefond	FUG	Sum egenkapital
Sum egenkapital pr 31.12.2019	1 268 633	19 955	-	1 288 589

Implementeringseffekt endringer i årsregnskapsforskriften

1) Tap på utlån, økte tap	(1 673)			(1 673)
2) Verdiendring utlån til kunder PM, flytende rente, ved overgang fra måling amortisert kost til måling WVOCI			2 143	2 143
3) Netto virkelig verdi fastrente og derivater	(778)			(778)
4) Virkelig verdi anleggsaksjer	(16)		9 198	9 183
Sum implementeringseffekter	(2 466)		11 341	8 875
Sum egenkapital pr 01.01.2020	1 266 167	19 955	11 341	1 297 463

Nedenfor vises en avstemming av egenkapitalen pr 31.12.2019 mot egenkapitalen 01.01.2020 i konsernet

Konsern	Sparebankens fond	Gavefond	FUG	Sum egenkapital
Sum egenkapital pr 31.12.2019	1 320 707	19 955	-	1 340 663

Implementeringseffekt endringer i årsregnskapsforskriften

1) Tap på utlån, økte tap	(1 673)			(1 673)
2) Verdiendring utlån til kunder PM, flytende rente, ved overgang fra måling amortisert kost til måling WVOCI			2 143	2 143
3) Netto virkelig verdi fastrente og derivater	(778)			(778)
4) Virkelig verdi anleggsaksjer	(16)		9 198	9 183
5) Goodwill, tilbakeføring av avskrivninger			9 992	9 992
Sum implementeringseffekter	7 526		11 341	18 867
Sum egenkapital pr 01.01.2020	1 328 233	19 955	11 341	1 359 530

Utsatt skatt 31.12.2019 morbank

Utsatt skatt 31.12.2019 morbank	4 016	Utsatt skatt 31.12.2019 konsern	3 883
Implementeringseffekt endringer i årsregnskapsforskriften		Implementeringseffekt endringer i årsregnskapsforskriften	
1) Tap på utlån, økte tap	558	1) Tap på utlån, økte tap	558
2) Verdiendring utlån til kunder PM, flytende rente, ved overgang fra måling amortisert kost til måling WVOCI	(714)	2) Verdiendring utlån til kunder PM, flytende rente, ved overgang fra måling amortisert kost til måling WVOCI	(714)
3) Netto virkelig verdi fastrente og derivater	259	3) Netto virkelig verdi fastrente og derivater	259
Utsatt skatt 01.01.2020	4 118	Utsatt skatt 01.01.2020 konsern	3 986

NOTE 6 – Tap på utlån, garantier m.v.

For detaljert beskrivelse av tapsmodellen, se prinsippnoten. Tall i hele tusen kroner.

Morbank/ konsern	01.01.2020	Endring avsetning for tap	Netto	31.03.2020
			konstatert/innbetalt tidligere konstatert	
Tap på utlån og garantier				
Avsetning til tap etter amortisert kost - bedriftsmarkedet	17 194	5 317	0	22 511
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI) Privatmarked	12 520	1 022	658	14 201
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	29 714	6 340	658	36 712
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	27 863	6 339	658	34 861
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	1 851	0	0	1 851
Balanse	29 714	6 340	658	36 712

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemningsposter inkluderer:

- bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kreditttap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

Morbank/ konsern

Totalt balanseført tapsavsetning på utlån og garantier	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	8 970	9 745	10 998	29 714
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	790	-790	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-514	514	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	0	-33	33	0
Nye utstedte eller kjøpte utlån	2 185	55	1	2 241
Økning i måling av tap 2 626	3 878	765	7 269	
Reduksjon i måling av tap -842	-648	-291	-1 781	
Utlån som har blitt fraregnet	-376	-489	-524	-1 389
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	658	658
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)				0
31.03.2020	12 839	12 232	11 640	36 712
- tilbakeføring av tapsavsetninger knyttet til virkelig verdi over utvidet resultat	-2 918			-2 918
Balanseførte tapsavsetninger 31.12.2019	22 761	24 463	23 046	33 794
- Herav bedriftsmarkedet	9 076	5 603	7 832	22 511
- Herav personmarkedet	845	6 629	3 808	11 283

Morbank/ konsern

Periodens tap på utlån og garantier	31.03.20
Endring i IFRS 9 nedskrivning	6 998
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	658
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	0
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-44
Andre korreksjoner / amortisering av nedskrivninger	87
Sum tap på utlån og garantier	7 698

Morbank/ konsern

	31.03.19	31.03.20
Misligholdte engasjement:		
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	14 420	32 209
Trinn 3 nedskrivning	-859	-3 564
Netto misligholdte engasjement	13 561	28 645
Avsetningsgrad	6,0 %	11,1 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,2 %	0,4 %
Øvrige tapsutsatte engasjement:		
Øvrig tapsutsatte engasjement	15 855	14 789
Trinn 3 nedskrivning	-4 873	-8 076
Netto tapsutsatte engasjement	10 981	6 713
Avsetningsgrad	30,7 %	54,6 %
Øvrig tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,2 %	0,2 %

Konsern

Brutto utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.2020	7 832 310	735 883	41 941	8 610 134
Endring	-188 464	3 695	-1 473	-186 242
31.03.2020	7 643 846	739 578	40 467	8 423 891
Avsetning til tap i % av brutto utlån	0,2 %	1,7 %	28,8 %	0,4 %

NOTE 7 – Brutto utlån fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern			
31.12.19	31.03.19	31.03.20	(Hele tusen kroner)	31.03.20	31.03.19	31.12.19
6 516 447	6 041 643	6 219 153	Lønnstakere o.l	6 219 153	6 041 643	6 516 447
-	-	-	Offentlig sektor	-	-	-
293 537	270 449	284 946	Primærnæringen	284 946	270 449	293 537
26 041	25 351	31 493	Industri	31 493	25 351	26 041
335 116	325 106	322 419	Bygg- og anleggsvirksomhet	322 419	325 106	335 116
87 309	77 631	87 922	Varehandel	87 922	77 631	87 309
26 613	39 730	25 310	Transport og lagring	25 310	39 730	26 613
18 349	12 766	17 447	Hotell og restaurantdrift	17 447	12 766	18 349
308 896	267 813	334 719	Forretningsmessig tjenesteyting	334 719	267 813	308 896
938 720	914 931	1 011 349	Omsetning/drift eiendommer	1 011 349	914 931	938 720
19 338	11 300	19 812	Diverse næringer	19 812	11 300	19 338
17 959	15 322	44 915	Påløpte renter	44 915	15 322	17 959
8 588 325	8 002 040	8 399 484	Brutto utlån	8 423 891	8 008 820	8 609 362
19 506	15 673	20 775	- Tap på utlån til amortisert kost	20 775	15 673	19 506
7 977	6 509	14 087	- Tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	14 087	6 509	7 977
8 560 841	7 979 858	8 364 623	Netto utlån	8 389 030	7 986 638	8 581 878
8 588 325	8 002 040	8 399 484	Sum brutto utlån	8 423 891	8 008 820	8 609 362
4 001 668	3 672 999	4 493 359	Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt	4 493 359	3 672 999	4 001 668
12 589 993	11 675 039	12 892 843	Sum brutto utlån inkl. kredittforetak	12 917 250	11 681 819	12 611 030

NOTE 8 – Innskudd fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern			
31.12.19	31.03.19	31.03.20	(Hele tusen kroner)	31.03.20	31.03.19	31.12.19
3 934 427	3 767 914	4 383 362	Lønnstakere o.l	4 383 362	3 767 914	3 934 427
0	0	0	Offentlig sektor	0	0	0
147 203	155 267	155 267	Primærnæringer	155 267	155 267	147 203
69 617	62 081	62 081	Industri	62 081	62 081	69 617
392 718	303 918	303 918	Bygg- og anleggsvirksomhet	303 918	303 918	392 718
100 211	96 492	96 492	Varehandel	96 492	96 492	100 211
57 813	60 215	60 215	Transport og lagring	60 215	60 215	57 813
12 650	11 826	11 826	Hotell og restaurantdrift	11 826	11 826	12 650
1 153 621	1 218 651	1 218 651	Forretningsmessig tjenesteyting	1 218 651	1 218 651	1 153 621
420 694	374 007	374 007	Omsetning/drift eiendommer	374 007	374 007	420 694
174 453	193 906	193 906	Diverse næringer	193 906	193 906	174 453
6	14 282	18 481	Påløpte renter	18 481	14 282	6
6 463 414	6 258 560	6 878 206	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	6 873 638	6 254 055	6 457 480

NOTE 9 – Finansielle derivater

Generell beskrivelse:

Oppstillingen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendeler, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld. Kontraktvolumet, oppført brutto, viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Det oppgitte volumet viser utestående volum av transaksjoner ved årets slutt og gir ingen indikasjon på markedsrisiko eller kreditrisiko. Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Gevinster blir ført som eiendeler og tap ført som gjeld for alle rentederivater.

Banken har ingen kontrakter som kvalifiserer for kontantstrømsikring.

Morbank og konsern

Alle beløp er like for morbank og konsern. Tall i hele tusen kroner.

Finansielle derivater

(Hele tusen kroner)

Til virkelig verdi over resultatet	31.03.2020			31.03.2019		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelses		Eiendeler	Forpliktelses
Renteinstrumenter						
Renteswapper fastrente utlån	690 000	49	25 849	525 000	1 217	9 630
Sum renteinstrumenter	690 000	49	25 849	525 000	1 217	9 630

NOTE 10 – Andre eiendeler

Morbank			Konsern			
31.12.19	31.03.19	31.03.20	(Hele tusen kroner)	31.03.20	31.03.19	31.12.19
24 765	16 538	47 824	Andre eiendeler	42 412	16 547	22 547
1 744			Forskuddsbet. ikke påløpte kostnader og opptj. ikke mottatte innt.			1 744
	2 410	6 133		6 133	2 410	
26 509	18 948	53 957	Andre eiendeler	48 545	18 957	24 291

NOTE 11 – Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

SpareBank 1 Modum emitterer og innløser verdipapirgjeld som et ledd i likviditetsstyringen. Refinansieringsbehovet blir også delvis finansiert ved overføring av utlånsportefølje til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Oppstillingen er identisk i morbank og konsern.

All verdipapirgjeld er utstedt i NOK.

(Hele tusen kroner)

Verdipapirgjeld	31.03.2020	31.03.2019	31.12.2019
Obligasjonsgjeld			
- pålydende verdi	2 010 000	1 855 000	1 995 000
- bokført verdi	2 017 691	1 860 433	2 003 049
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	2 010 000	1 855 000	1 995 000
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	2 017 691	1 860 433	2 003 049

Obligasjonsgjeld fordelt på forfallstidspunkt	31.03.2020	31.03.2019	31.12.2019
2019		105 000	0
2020	170 000	400 000	295 000
2021	800 000	800 000	800 000
2022	600 000	550 000	600 000
2023	300 000	0	300 000
2024	140 000	0	0
Sum obligasjonsgjeld, pålydende verdi	2 010 000	1 855 000	1 995 000

Endring i verdipapirgjeld	31.03.20	Emittert/utvidet i 2020	Forfalt/ innløst i 2020	31.12.19
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	2 010 000	140 000	-125 000	1 995 000
Påløpte renter	6 984	0	0	7 101
Verdijusteringer	707	0	0	948
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 017 691	140 000	-125 000	2 003 049

Ansvarlig lånekapital	31.03.20	31.03.19	31.12.19
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital *)	90 000	90 000	90 000
Verdijustering	(135)	(211)	(156)
- påløpte renter	438	388	471
Sum ansvarlig lånekapital	90 303	90 177	90 314

*) Ansvarlig lån har en løpetid på 10 år med mulighet for call etter 5 år. Pr 31.03.2020 har banken utstedt totalt 90 mill. kroner i ansvarlig lånekapital, med tidspunkt for «call» 19.05.2021 (45 mill kr) og 18.05.2022 (45 mill kr).

Endring i ansvarlig lånekapital	31.03.20	Emittert/utvidet i 2020	Forfalt/ innløst i 2020	31.12.19
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	90 000	0	0	90 000
verdijustering	(135)			-156
Påløpte renter	438	0	0	471
Sum ansvarlig lånekapital	90 303	0	0	90 314

F-lån

Banken har lånt 90 mill kr i F-lån hos Norges Bank med en rente på 0,55% og forfall 26.03.2021.

Sikkerhet som er benyttet for lånet er obligasjoner med meget høy kvalitet som er deponert i Norges Bank.

NOTE 12 – Annen gjeld og balanseførte forpliktelser

Morbank				Konsern		
31.12.19	31.03.19	31.03.20	(Hele tusen kroner)	31.03.20	31.03.19	31.12.19
9 892	9 815	10 855	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	10 855	10 135	9 892
9 885	9 152	10 096	Pensjonsforpliktelser	11 947	9 152	9 885
56 164	59 896	90 359	Annen gjeld	99 332	73 142	68 885
75 941	78 863	111 310	Sum annen gjeld og balanseførte forpliktelser	122 134	92 429	88 662

NOTE 13 – Kapitaldekning**Kapitalstyring**

Per 31. mars 2020 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3 prosent og motsyklisk kapitalbuffer 1,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11 prosent. I tillegg har Finanstilsynets fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 Modum på 2,5 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapital, inklusive pilar 2-kravet, er dermed 13,5 prosent.

Finansdepartementet har besluttet at det motsykliske kapitalbufferkravet reduseres fra 2,5 prosent til 1,0 prosent fra 13.03.2020.

Bankens investering i datterselskapet EiendomsMegler 1 Modum AS faller inn under størrelsesunntaket i CRR/CRD IV forskriftens §17, og det utarbeides således ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

Finanstilsynet har imidlertid pålagt bankene utvidet konsolideringsplikt for eierforetak i samarbeidende gruppe for eierandeler under 10%. Bestemmelsen gjelder eierandeler i andre finansforetak som forestår den virksomheten som samarbeidet omfatter, jfr Finansforetaksloven § 17-13. Banken anvender regelen om forholdsmessig konsolidering av eierandeler i samarbeidende gruppe for SB1 Boligkreditt AS, SB1 Kredittkort AS og SB1 Finans Midt-Norge AS.

SpareBank 1 Modum benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Konsernets mål om ren kjernekapitaldekning er minimum 15,5 prosent.

Målet for total kjernekapital er 17,0 prosent og målet for total kapitaldekning er 19,0 prosent.

Forholdsmessig konsolidering

(Hele tusen kroner)	31.12.19	31.03.19	31.03.20
Ren kjernekapital	1 261 720	1 089 867	1 242 284
Kjernekapital	1 288 425	1 113 466	1 269 047
Ansvarlig kapital	1 408 708	1 230 389	1 389 376
Totalt beregningsgrunnlag	6 618 028	6 859 239	6 923 646
Ren kjernekapitaldekning	19,1 %	15,9 %	17,9 %
Kjernekapitaldekning	19,5 %	16,2 %	18,3 %
Kapitaldekning	21,3 %	17,9 %	20,1 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	8,5 %	7,9 %	7,9 %

Morbank			
(Hele tusen kroner)	31.12.19	31.03.19	31.03.20
Opptjent egenkapital	1 268 633	1 097 725	1 266 166
Fond for urealiserte gevinster	-	-	11 341
Avsatt til gaver	19 956	13 355	-
Balansført egenkapital	1 288 589	1 111 080	1 277 507
Verdiendringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-23	-23	-771
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-230 907	-228 297	-241 544
Tilleggsfradrag i ren kjernekapital som institusjonen anser som nødvendige	-	-	-
Ren kjernekapital	1 057 659	882 760	1 035 192
Kjernekapital	1 057 659	882 760	1 035 192
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	89 844	89 789	89 865
Fradrag for direkte og indirekte investeringer i selskaper i finansiell sektor	-1 846	-1 937	-1 871
Ansvarlig kapital	1 145 657	970 612	1 123 187
Risikoveid beregningsgrunnlag:			
Stater	-	-	-
Lokale og regionale myndigheter	21 282	-	25 911
Institusjoner	78 235	95 957	184 791
Foretak	1 795 792	1 877 326	1 954 192
Massemarked	3 002	2 566	2 727
Pantsikkerhet i eiendom	2 664 390	2 540 363	2 537 884
Forfalte engasjementer	23 649	14 338	37 127
Høyrisikoengasjementer	-	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	26 352	38 068	43 784
Andeler i verdipapirfond	15 703	15 203	13 205
Øvrige engasjementer	260 065	235 212	287 219
Sum kredittrisiko	4 888 470	4 819 033	5 086 839
Operasjonell risiko	517 287	430 398	517 287
Motpartsrisiko derivater (CVA-risiko)	4 269	2 761	2 249
Totalt beregningsgrunnlag	5 410 026	5 252 192	5 606 375
Kapitaldekning			
Ren kjernekapitaldekning	19,5 %	16,8 %	18,5 %
Kjernekapitaldekning	19,5 %	16,8 %	18,5 %
Kapitaldekning	21,2 %	18,5 %	20,0 %
Bufferkrav			
Bevaringsbuffer (2,50%)	135 251	131 305	140 159
Motsyklisk buffer (1,0%)	135 251	105 044	56 064
Systemrisikobuffer (3,00 %)	162 301	157 566	168 191
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	432 802	393 914	364 414
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50%)	243 451	236 349	252 287
Pilar 2- krav (2,5%)	135 251	131 305	140 159
Tilgjengelig ren kjernekapital	246 155	121 192	278 332
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	10,5 %	9,2 %	9,8 %

NOTE 14 – Segmentinformasjon

Inndelingen i segmentene som beskrevet under er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten. På balanseposter segmentrapporteres det i morbanken kun på utlån og innskudd. Øvrige balanseposter er klassifisert under øvrige.

Rapporteringen av segmenter er inndelt i følgende områder: Privatmarked inneholder privatkunder for hele banken, samt mindre bedriftskunder. Bedriftsmarked inneholder større bedriftsengasjementer. Eiendomsmegling inneholder virksomhet i datterselskap.

Konsern 31.03.2020

(Hele tusen kroner)	Privat- marked	Bedrifts- marked	Eiendoms- megling	Øvrig virksomhet/ elimineringer	Totalt konsern
Resultat					
Netto renteinntekter og provisjon BK	35 335	17 978	-25	25	53 313
Netto andre provisjonsinntekter	7 778	2 877			10 655
Netto andre inntekter			12 102	6 982	19 084
Driftskostnader	25 149	6 287	12 091	1 408	44 935
Resultat før tap	17 964	14 568	-14	5 599	38 116
Tap på utlån og garantier	5 317	2 381	-	-	7 698
Resultat før skatt	12 647	12 187	-14	5 599	30 418

(Hele tusen kroner)	Privat- marked	Bedrifts- marked	Eiendoms- megling	Øvrig virksomhet/ elimineringer	Totalt konsern
Balanse					
Utlån til kunder	6 216 235	2 180 331		-	8 396 566
Nedskrivning utlån	-14 087	-20 775	-	-	-34 861
Verdiendringer utover tapsnedskrivning	2 918				2 918
Andre eiendeler			41 309	2 168 192	2 209 501
Sum eiendeler pr segment	6 205 066	2 159 556	41 309	2 168 192	10 574 124
Innskudd fra og gjeld til kunder	4 383 362	2 490 276			6 873 638
Annen gjeld og egenkapital			41 309	3 659 177	3 700 486
Sum egenkapital og gjeld pr segment	4 383 362	2 490 276	41 309	3 659 177	10 574 124

NOTE 15 – SpareBank 1 Boligkreditt AS m.v.**SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Kredittkort AS**

SpareBank 1 Modum har, sammen med de andre eierne, inngått avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt AS

Det er inngått en aksjonæravtale for SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning som overstiger myndighetenes krav, samt en management buffer på 0,4%. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

SpareBank 1 Modum har, sammen med de andre eierne, inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Kredittkort AS til enhver tid har en forsvarlig ansvarlig kapital.

For mer informasjon vedrørende avtalene se note 16 i årsregnskapet.

NOTE 16 – Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

I henhold til IFRS 7 skal finansielle instrumenter som regnskapsføres til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer:

Nivå 1: Verdsattelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs.

Nivå 2: Verdsattelse basert på observerbare markedsdata

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsattelsesmetoder. Disse verdsattelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. Instrumenter inkludert i nivå 2 omfatter renteswapper og obligasjoner og sertifikater som inngår i likviditetsporteføljen.

Nivå 3: Verdsattelse basert på annet enn observerbare data

Dersom fastsettelsen av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2, benyttes verdsattelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke er basert på observerbare markedsdata, er fastsatt på grunnlag av verdianslag etter følgende verdsattelsehierarki:

- 1) nylig omsetningskurs
- 2) eksternt kjent verdivurdering
- 3) verdivurdering mottatt fra selskapet
- 4) egen verdivurdering
- 5) kostpris

Virkelig verdi strategiske eierposter i SpareBank 1 selskapene verdsattetes i hovedsak til nylig emisjonskurs. Ved verdifall som ikke anses å være forbigående, nedskrives eierposten til vår andel av bokført egenkapital i selskapet.

Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en stipulert markedsrente for porteføljen. Verdien tilsvarer bankens beste estimat på prisen en markedsdeltaker vil være villig til å betale for fastrenteutlånsporteføljen i et annenhåndsmarked for fastrenteutlån.

Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir estimert basert på pålydende saldo og forventet tap.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. mars 2020.

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	49	-	49
- Obligasjoner og sertifikater	-	725 148	-	725 148
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	5 059	14 568	300 610	320 237
- Fastrentelån	-	-	725 341	725 341
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				0
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat	-	-	5 844 653	5 844 653
Sum eiendeler	5 059	739 765	6 870 604	7 615 428

Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	25 588	-	25 588
Sum forpliktelser	-	25 588	-	25 588

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 01. januar 2020

Eiendeler (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	3 280	-	3 280
- Obligasjoner og sertifikater	-	528 353	-	528 353
- Egenkapitalinstrumenter og verdipapirfond	5 088	17 225	298 748	321 061
- Fastrentelån	-	-	721 619	721 619
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over OCI				0
- Utlån klassifisert til virkelig verdi over OCI	-	-	6 171 614	6 171 614
Sum eiendeler	5 088	548 858	7 191 981	7 745 927

Forpliktelser (hele tusen kroner)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	5 090	-	5 090
Sum forpliktelser	-	5 090	-	5 090

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. mars 2020:

	Fastrente-lån	Egenkapital-instrumenter	Sum
Inngående balanse	721 619	321 061	1 042 680
Investeringer i perioden	-	7 091	7 091
Tilbakebetaling av kapital	-	-	-
Salg i perioden (til bokført verdi)	-	-3 619	-3 619
Netto volumendring i perioden	-18 550	-	-18 550
Gevinst eller tap ført i resultatet	22 272	-4 296	17 976
Gevinst eller tap ført direkte mot utvidet resultat	-	-	-
Utgående balanse	725 341	320 237	1 045 578

Verdsattelsen av fastrentelånene er basert på endringer i markedsrenten og endringer i porteføljens kunderente hensyntatt gjennomsnittlig gjenværende løpetid på porteføljen. Gjennomført sensitivitetsanalyse indikerer at en økning i markedsrenten på 10 basispunkter ville medført en brutto negativ resultatteffekt på 2 mill kroner. Tilsvarende ville en reduksjon i markedsrenten på 10 basispunkter medført en brutto positiv resultatteffekt på 2 mill kroner.

NOTE 17 – Finansielle instrumenter og motregning

Banken er pliktig å opplyse om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettopføring ihht. IAS 32.42, samt hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på. Begge ihht. IFRS 7.13 A-F.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Modum har ikke inngått ISDA-avtaler som tillater motregning på finansielle instrumenter. Kunder som driver tradingvirksomhet henvises til Sparebank 1 SMN for utøvelse av virksomheten.

SpareBank
MODUM

SpareBank 1 Modum
NO 937 889 186

Telefon 915 02270
post@sb1modum.no
www.sparebank1.no/modum

SpareBank 1 Modum
Postboks 114
3371 Vikersund

Avdelinger:
Vikersund, Vikersundgata 29
Åmot, Lilleåsgata 2-4
Hokksund, Stasjonsgata 61
Drammen, Erik Børresens allé 7